

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-17

6.1.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Påkjørsel bakfra – moped – ryggplager – årsakssammenheng – ménerstatning – eget selskap.

Forsikrede ble påkjørt bakfra, da han kjørte moped 17.10.17. Han falt av mopeden og fikk smerter i ryggen. CT samme dag viste degenerative forandringer i torakalcolumna og mistanke om fraktur i virvelcorpus TH4, men ingen tegn til skjelettskade. I epikrise etter innleggelse, i forbindelse med hendelsen, ble det notert fraktur i virvelcorpus TH4. I journalnotater etter hendelsen var det notert ryggplager, samt gjentatte legebesøk, fysioterapibehandlinger, skademeldinger og at han fikk smertestillende. Rådgivende lege i bilansvarsselskapet konkluderte i september 2019 at det var uklart hva som var årsaken til ryggsmertene. I januar 2021 uttalte ny rådgivende lege bl.a. at det var årsakssammenheng mellom ulykken og høyderedusert Th4. Selskapet aksepterte at forsikrede var påført varig medisinsk invaliditet med 10 % og utbetalte ménerstatning under førerulykkesforsikringen, men avsto krav under bilansvarsforsikringen. Nemnda viste til at selskapet hadde akseptert at det forelå en årsakssammenheng mellom ulykken og en vmi på 10 %. Forsikrede hadde derimot ikke lagt frem noen spesialisterklæring som sannsynliggjorde at vmi etter ulykken var større og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (ingeniør, f. 1959) ble påkjørt bakfra mens han kjørte moped 17.10.17. Forsikredes krav om oppreisningserstatning er avgjort i FinKN 2022-16.

I ambulansejournalen heter det "smerter i rygg ved innpust" og i utrykningsnotat etter hendelsen: "Ble påkjørt bakfra og sykkel falt på siden. Lite energi i sammenstøt. ... Klager over smerter i rygg". I innkomstnotat, ortopedisk avdeling, samme dag heter det at forsikrede ble kastet fremover, hadde smerter i rygg og vanskeligheter med å puste. Det ble tatt CT av flere deler av kroppen samme dag. CT torakolumbalcolumna viste:

Ingen skjelettskade. Degenerative forandringer i torakalcolumna med uttalte osteofyttiske påleiringer fortil. Normale akseforhold.

R: Ingen tegn til skjelettskade.

...

Tillegg: Det opplyses at pasienten har sterke smerter i øvre torakalcolumna. Ny gjennomgang gir mistanke om en tilnærmet udisloset frakturlinje nokså vertikalt forløpende fortil på venstre side i virvelcorpus TH4. Ingen tegn til dislokasjon av bakre kant av virvelcorpus og ingen tegn til affeksjon av bakre bue. Minimalt fraktur hematoma.

I skademeldingen av 26.10.17 heter det at forsikrede ble påkjørt bakfra, og at hastigheten var 10-15 km/t i kollisjonsøyeblikket pga. løse hester i veien. Forsikrede "kjørte med denne farten videre" da han "plutselig kjente sammenstøt bakfra (en bil)". Han ble "kastet av mopeden og landet på asfalt med ryggen etter å ha blitt kastet flere meter i luften. ...".

I epikrise etter innleggelsen 17.-18.10.17, skrevet 27.10.17, heter det:

... Fall mot øvre del av rygg

Traume-CT initialt beskrevet negativ, men har sterke smerter Th3-4 i midtlinjen, og regranskning av bilder viser udislokert fraktur i Th4, betraktes som helt stabil.

Forsikrede fikk ved utskrivningen resept på "Paracet, Celebra og Tramadol" og sykemelding to uker.

Det er dokumentert gjentatte legebesøk, fysioterapibehandlinger, sykemelding helt eller delvis og forskriving av smertestillende pga. ryggplager.

Røntgen tatt 3.11.17 viste: "Sammenlignet med CT fra 17.10.17. Kjente degenerative forandringer. Det er ikke tilkommet synlig dislokasjon svarende til påvist fraktur i TH4 ved forrige undersøkelse".

Selskapet skrev 28.11.17 at bilistens ansvarsselskap hadde erkjent ansvar og ville behandle eventuelle personskadekrav. Forsikrede ville imidlertid at selskapet skulle behandle erstatningskravene, selv om praksis er at ansvarlig selskap bistår skadelidte i personskadesaker. Forsikrede gjentok sitt standpunkt 29.4.18, og opplyste blant annet at han ville komme med erstatningskrav til selskapet når behandlingen var fullført. Selskapet skrev 9.5.18:

... Ser du opplyser om at du fortsatt er under fysikalsk behandling, og krav om dette sammen med andre utgifter kan sendes oss. Vennligst opplys om du er i arbeid eller sykemeldt. ...

Vi imøteser din tilbakemelding og krav om utgifter. ...

Det fremgår av epost 8.6.18 mellom selskapenes saksbehandlere, at det var advokat på saken, og at vedkommende hadde "bekreftet at de vil forholde seg til oss heretter".

Røntgen 10.8.18 viste "R: Tilkommet høydereduksjon fortil i virvelcorpus TH4 med lett aksentuert kyfose i samme område". Det var også "Degenerative forandringer med spondylose i nærmest samtlige nivåer som tidligere".

Forsikrede var helt/delvis sykemeldt til og med 12.10.18.

Av notat 5.11.18 fremgår at forsikrede arbeidet i 100 % stiling, men hadde hatt problemer med samtidig å klare noe hjemme. Forsikrede hadde det bedre psykisk, men hadde fortsatt behov for fysikalsk behandling og smertestillende.

I journal 18.1.19 er tatt inn dialogmelding fra forsikredes fysioterapeut, som gir uttrykk for at forsikrede var kommet så langt at han måtte ta ansvar for mer egentrening, noe forsikrede ikke ønsket. Det fremgikk også at arbeidet var tilrettelagt, forsikrede tålte mer trening, var sterkere og hadde mindre vondt selv om han måtte hvile etter jobb. Forsikrede kunne ta kontakt ved forverring.

Fortsatte ryggplager, fokus på vekt, mv. fremgår av notat 14.2.19, 29.4.19 og 21.6.19. Forsikrede hadde mer smerter etter midlertidig bruk av dårlig kontorstol, jf. notat 30.8.19.

Bilansvarsselskapets rådgivende lege, dr. G., vurderte saken 28.9.19, og konkluderte med at det var "uklart om hva som nå var årsaken til skadelidtes ryggproblemer. Det forelå ikke kliniske opplysninger av nyere dato som kan bidra til å belyse dette nærmere".

Etter manglende svar på et par purringer, la bilansvarsselskapet til grunn at forsikrede ikke hadde noe krav under personskadesaken, jf. brev 10.10.19. Samtidig viste det til rådgivende leges vurdering og uttalte at skaden ikke ville medføre varige plager eller gi noe ervervsmessige konsekvenser, og at saken ville ble avsluttet.

Forsikrede klaget på bilansvarsselskapets avgjørelse 19.10.19.

Fortsatte nattlige rygg smerter er nevnt 21.11.19.

Det ble tatt MR Totalcolumna 11.12.19, hvor bildet av Thoracalcolumna viste " R: Flere komprimerte virvelcorpora. Ser også flere skiveprotrusjoner".

I notat etter behandling hos fysioterapeut 20.12.19 heter det "anbefaler han å trenen meir. han bruker kroppen altfor lite", jf. også notat 10.1.20. Fortsatte ryggsmarter og bruk av smertestillende omtales også 21.1.20.

Forsikrede byttet fysioterapeut og følte at han nå fikk bedre hjelp. Av fysioterapeutens journal vår/sommer 2020 fremgår blant annet at forsikrede fortsatt tar "sm. stillende medisin om kvelden, ellers får han ikke sove".

Snorking, pustestopp, uopplagthet, ryggsmarter, smertestillendebruk, høy vekt og kjent hypertensjon omtales i notat 19.5.20.

Bilansvarsselskapet opprettholdt avslaget 26.8.20.

Ny advokat, R., kontaktet selskapet 18.9.20, og fikk opplyst at saken ble behandlet i bilansvarsselskapet. Selskapet erkjente ansvar under førerulykkesforsikringen 28.9.20 for det tilfellet av det forelå varig medisinsk invaliditet. Forsikrede, ved en annen advokat, klaget begge selskap til Finansklagenemnda 9.10.20.

Bilansvarsselskapet innhentet en uttalelse fra sin rådgivende lege, dr. Å. 29.1.21. Under "Vurdering" heter det:

Det er ikke tvil om sammenheng mellom trafikkulykke og brudd i 4. brystvirvel. Denne typen bruddskader forventes å tilhele uten behov for kirurgisk behandling. Høyderedusert Th4 er etter min oppfatning en sannsynlig konsekvens av bruddskaden.

Smerter i midtre del av brystryggsøylen kan henge sammen med gjennomgått bruddskade og kan gi VMI i størrelsesorden 10 % med henvisning til invaliditetstabellens del II, punkt 2.2.1.

I tillegg til lokalisert bruddskade er det påvist uttalte degenerative forandringer både i halsryggsøylen og brystryggsøylen. Dette er forandringer som utvikles i løpet av lang tid, og som ikke har relasjon til trafikkulykken. Degenerative forandringer med benpåleiringer er et meget vanlig røntgenologisk funn ved kroniske ryggsmarter. Uttalte degenerative forandringer gir som regel symptomer i form av stivhet og smerter før eller siden.

Etter mitt skjønn er det sannsynlighetsovervekt for at kroniske ryggsmarter også ville ha vært en problemstilling hos forsikrede uavhengig av om trafikkulykken hadde funnet sted, altså at samtlige plager ikke lar seg forklare med tilhelet brudd i Th4 og høyderedusert T4 med lett endret akse.

I brev 3.2.21 aksepterte bilansvarsselskapet, på bakgrunn av rådgivende leges vurdering, "årsakssammenheng mellom trafikkulykken 17. oktober 2017 og høyderedusert Th4.

Årsakssammenheng til øvrige plager og funn bestrides ...". Dette var imidlertid ikke tilstrekkelig for ménerstatning etter bilansvaret. Bilansvarsselskapet skrev videre: "Det er som kjent ikke fremmet krav om erstatning, hvilket gjør det vanskelig å ta stilling til årsakssammenheng mellom skaden og eventuelt økonomisk tap og utgifter".

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom ulykken og samtlige ryggplager. Ved årsaksspørsmålet skal det skje en vanlig bevisvurdering, jf. Rt-2007-1370. Det foreligger skadeevne, akuttsymptomer, brosymptomer og er ikke andre sannsynlige årsaker. Det forelå heller ikke ryggplager i årene før ulykken. Smertene er i samme område som de objektive funnene er påvist. Forsikrede har regelmessig gått til fysioterapeut og stått på smertestillende for å kunne fungere. De konstante plagene vanskeliggjør/umuliggjør en del arbeid i hjemmet, og gjør at han må ta pauser på jobb. Rådgivende leges vurdering må settes til side på et juridisk grunnlag. Hun har kun basert vurderingen på en del av journalen og ikke tatt i betraktning all billediagnostikk som har blitt utført. Selskapet har heller aldri tatt kontakt med forsikrede i valg

av sakkyndig lege. Forsikrede ønsker at det skal innhentes en erklæring fra en uavhengig spesialist som kan undersøke han personlig og ta anamnese, jf. NOU 2000:23, hvor det fremgikk regler ifm. sakkyndig oppdrag og hva en spesialisterklæring bør inneholde. Spesifisert krav er ikke blitt fremsatt, da en forutsetning for å få kravene erstattet er at det må foreligge ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng mellom ulykken og skaden. Selskapet har ikke erkjent dette.

Selskapet har i det vesentlige anført at det vurderer spørsmålet om årsakssammenheng på samme måte som bilansvarselskapet. Den varige medisinske invaliditetsgraden er vurdert til maksimalt 10 %. Forsikrede har da ikke krav på ménerstatning etter bilansvarsloven. Det er ikke fremmet noe krav i saken, og dermed blir det vanskelig å ta stilling til om det er årsakssammenheng mellom skaden og et eventuelt økonomisk tap.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder om det er årsakssammenheng mellom ulykken 17.10.17 og senere ryggplager. Selskapet har akseptert at forsikrede kan rette sitt krav om erstatning for personskada mot selskapet i samsvar med sekretariatets vurdering, se bilansvarsloven § 4. Selskapet har også akseptert at forsikrede ved hendelsen er påført varig medisinsk invaliditet med 10 % og har utbetalt ménerstatning under førerulykkesforsikringen.

Forsikrede har fremlagt oversikt over klær mv. som ble ødelagt/skadet i forbindelse med uhellet. Det er også fremsatt krav om dekning av utlegg/kostnader i forbindelse med hans moped. Dette er en del av skadeerstatningssaken som er avsluttet av nemnda.

Nemnda går så over til å vurdere om forsikrede har sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom ulykken 17.10.17 og en større andel av anførte ryggplager enn de 10 % som selskapet allerede har utbetalt erstatning for.

Det er kravstiller (forsikrede) som har bevisbyrden, dvs. som må sannsynliggjøre i tilstrekkelig grad at hendelsen har vært en nødvendig betingelse for mer enn 10 % av hans ryggplager. Selskapet er ikke forpliktet til å innhente en spesialisterklæring. Ansvarsselskapet har forelagt saken for to av sine rådgivende leger til vurdering og dette selskapet og forsikredes selskap har begge akseptert at det foreligger årsakssammenheng mellom ulykken og en vmi på 10 %. Forsikrede har ikke lagt frem noen spesialisterklæring som sannsynliggjør at vmi etter ulykken er større. Når det er tilfellet kan nemnda ikke pålegge selskapet større ansvar.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).